

ACTUALITEITEN RECHTSPRAAK PENSIOEN

18 juni 2019

(PERIODE VANAF MAART 2019)

Arbeidsrecht

Rechtbank Noord-Holland 8 maart 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:1808

Rubriek:

- pensioenovereenkomst/pensioenontslag
- procesrecht/bestuursrecht/vertrouwensbeginsel

Samenvatting:

Overweging 5.1 (**vertrouwensbeginsel** in het bestuursrecht): De rechtbank overweegt dat op grond van vaste rechtspraak van de Centrale Raad van Beroep een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel vereist dat door of van de kant van het tot beslissen bevoegd orgaan uitdrukkelijke, ondubbelzinnige en onvoorwaardelijke toezeggingen zijn gedaan, die bij de betrokkene gerechtvaardigde verwachtingen hebben gewekt (zie zijn uitspraak van 9 augustus 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:2470).

Overweging 5.2 (**pensioenontslag**): Hiervan is in dit geval geen sprake. In het e-mailbericht van 12 oktober 2017 van [naam 1] staan de met eiser gemaakte afspraken waaronder die dat eiser in juni/juli 2018 het initiatief zal nemen om een afspraak te maken over de pensioendatum (1-11-2018) en dat de uitgangssituatie is dat eiser per 1 november 2018 met pensioen gaat. Uit dit e-mailbericht blijkt dat er gesproken is over de naderende pensioendatum. Mogelijk heeft eiser in dit gesprek aangegeven dat hij graag langer wil doorwerken maar uit het e-mailbericht blijkt in geen enkel opzicht dat [naam 1] uitdrukkelijke, ondubbelzinnige en onvoorwaardelijke toezeggingen heeft gedaan waarop eiser zich nu met vrucht kan beroepen. Ook geven de overige stukken geen blijk van dergelijke toezeggingen door het oude dan wel huidige bestuur. Dat eiser daags na zijn verjaardag op 30 oktober 2018 niet meer kon inloggen op zijn werk en dus ook zijn e-mailberichten niet meer kon verifiëren, maakt een en ander niet anders nu eiser ter zitting desgevraagd heeft bevestigd dat hij geen toezegging zwart op wit heeft gekregen. Dat verweerder vooringenomen was waardoor de afwijzing van het verzoek onzorgvuldig is genomen, is evenmin gebleken.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBNHO:2019:1808&showbutton=true&keyword=pensioen>

Rechtbank Rotterdam 9 januari 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:48

Rubriek: WWZ/Transitievergoeding/Pensioenpremie in het kader van vergoeding voor niet opgenomen vakantiedagen

Samenvatting: (overweging 4.22): Dat geldt naar het oordeel van de kantonrechter echter niet voor het door haar verzochte bedrag aan werkgeversdeel pensioenpremie. Daartoe wordt overwogen dat [verzoekster] gedurende het bestaan van de arbeidsovereenkomst nooit aanspraak heeft kunnen maken op uitbetaling van het werkgeversdeel pensioenpremie. Gesteld noch gebleken is voorts dat het werkgeversdeel pensioenpremie in intrinsiek

verband staat met het verrichten van de overeengekomen werkzaamheden door [verzoekster]. Die premie staat meer in verband met het bestaan van de arbeidsovereenkomst als zodanig en daarom dient deze naar het oordeel van de kantonrechter niet te worden meegenomen bij de berekening van de vergoeding voor niet genoten vakantiedagen bij het einde van het dienstverband. Een andersluidend oordeel zou bovendien in strijd zijn met het doel en de strekking van artikel 7 van 'Richtlijn 2003/88/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 4 november 2003 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd', zoals uitgelegd door het Hof van Justitie van de Europese Unie, te weten dat werknemers geen financiële belemmeringen mogen ondervinden om de door die richtlijn toegekende vakantie daadwerkelijk te kunnen genieten. Indien een niet genoten vakantiedag bij het einde van de arbeidsovereenkomst tegen een hogere waarde kan worden verzilverd dan het loon dat door de werkgever tijdens de vakantie moet worden doorbetaald, zou dat immers een perverse prikkel voor de werknemer kunnen zijn om juist geen vakantie op te nemen.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBROT:2019:48&showbutton=true&keyword=pensioen>

HR 29 maart 2019, ECLI:NL:HR:2019:449

Rubriek: WWZ/Premievrijstelling en arbeidsongeschiktheidspensioen aan transitievergoeding gelijkwaardige voorziening

Samenvatting:

- Overweging 4.1.2 (**overgangsrecht**): Anders dan het hof heeft geoordeeld, sluit de omstandigheid dat een voorziening al voor 1 juli 2015 in een op dat moment tussen partijen geldende cao was opgenomen en na 1 juli 2015 (in een nieuwe cao) is gehandhaafd, niet zonder meer uit dat die voorziening na 1 juli 2015 wordt aangemerkt als een aan de wettelijke transitievergoeding gelijkwaardige voorziening in de zin van art. 7:673b BW. Of de desbetreffende voorziening kan worden aangemerkt als een gelijkwaardige voorziening in voornoemde zin, hangt af van de omstandigheden van het geval. De klacht slaagt.

Overweging ten overvloede:

- Overweging 4.3.2 (**transitievergoeding na eindigen loondoorbetalingsverplichting bij ziekte**): Op grond van art. 7:673 lid 1, aanhef en onder a, BW is de werkgever aan de werknemer een transitievergoeding verschuldigd indien de arbeidsovereenkomst ten minste 24 maanden heeft geduurd en, kort gezegd, de werkgever het initiatief heeft genomen tot het beëindigen of niet voortzetten van de arbeidsovereenkomst. De regeling van de transitievergoeding geldt ook wanneer het een werknemer betreft van wie de arbeidsovereenkomst wordt opgezegd vanwege twee jaren van ziekte (Kamerstukken I 2013/14, 33818, C, p. 96).
- Overweging 4.3.3 (**ratio transitievergoeding**): De transitievergoeding is enerzijds bedoeld als compensatie voor de gevolgen van het ontslag en anderzijds om de werknemer met behulp van de hiermee gemoeide financiële middelen in staat te stellen de transitie naar een andere baan te vergemakkelijken (Kamerstukken II 2013/14, 33818, nr. 3, p. 38). Met de regeling van de transitievergoeding heeft de wetgever gekozen voor een abstract en gestandaardiseerd stelsel, waarin de voorwaarden voor

het recht op een transitievergoeding en de regels voor de berekening van de hoogte daarvan, nauwkeurig in de wet zijn omschreven en geen rekening wordt gehouden met andere dan de in art. 7:673-673d BW vermelde omstandigheden (HR 20 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:651, rov. 3.3.8).

- Overweging 4.3.4 (**gelijkwaardige voorziening**): Op grond van art. 7:673b BW is art. 7:673 BW niet van toepassing indien in een cao een gelijkwaardige voorziening is opgenomen. Volgens de memorie van toelichting moet onder een 'gelijkwaardige voorziening' worden verstaan: "een voorziening in geld of in natura (of een combinatie daarvan) welke het equivalent vormt van hetgeen waarop een werknemer aanspraak kan maken op grond van de wettelijke regeling inzake de transitievergoeding (o.a. Kamerstukken II 2013/14, 33818, nr. 3, p. 42 en 114). De 'voorziening' waarnaar moet worden gekeken, betreft het geheel aan afspraken tussen de cao-partijen, waarbij de regering ervan is uitgegaan dat deze afspraken op geld worden gewaardeerd (Kamerstukken II 2013/14, 33818, nr. C, p. 24). Het antwoord op de vraag of een in een cao opgenomen voorziening gelijkwaardig is in de zin van art. 7:673b lid 1 BW, is uiteindelijk aan de rechter overgelaten (Kamerstukken II 2013/14, 33818, nr. 7, p. 85). Uit dit laatste kan worden afgeleid dat bij de beantwoording van die vraag weliswaar betekenis kan toekomen aan de omstandigheid dat cao-partijen een voorziening als gelijkwaardig hebben aangemerkt, maar slechts als één van de gezichtspunten.
- Overweging 4.3.5 (**rechterlijke toetsing gelijkwaardigheid**): Of sprake is van een gelijkwaardige voorziening is voor het overige vooral een kwestie van feitelijke waardering aan de hand van de omstandigheden van het geval. De rechter heeft daarbij een grote mate van vrijheid en zijn oordeel kan in cassatie slechts in beperkte mate op juistheid worden onderzocht. Wel kan in dit verband betekenis toekomen aan de volgende gezichtspunten.
- Overweging 4.3.6 (**kapitalisatie toekomstige onzekere uitkeringen**): Bij de beoordeling of een in een cao opgenomen voorziening gelijkwaardig is aan de wettelijke transitievergoeding, is uitgangspunt dat een vergelijking wordt gemaakt tussen de op het tijdstip van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst gekapitaliseerde potentiële waarde van de voorziening waarop de desbetreffende werknemer volgens de cao wegens die beëindiging recht heeft, en de transitievergoeding waarop die werknemer volgens de wettelijke regeling recht zou hebben. Dit maakt het mogelijk om ook voorzieningen die in fasen worden gerealiseerd en waarvan het eindtijdstip onzeker is (zoals periodieke betalingen die zijn gekoppeld aan een concrete periode van werkloosheid of arbeidsongeschiktheid) direct te onderzoeken op gelijkwaardigheid aan de wettelijke transitievergoeding, hetgeen gewenst is in verband met de vervaltermijn van art. 7:686a lid 4, aanhef en onder b, BW. Ook overigens verzet de rechtszekerheid zich ertegen dat pas geruime tijd na het einde van het dienstverband – wanneer een voorziening blijkt te zijn 'uitgewerkt' – kan worden bepaald of die voorziening gelijkwaardig was aan de transitievergoeding.
- Overweging 4.3.7 (**abstracte benadering**): Het bovenstaande strookt met het hiervoor in 4.3.3 bedoelde abstracte en gestandaardiseerde stelsel van de wettelijke transitievergoeding. De aard van dat stelsel komt

onder meer hierin tot uiting dat voor de aanspraak op de wettelijke transitievergoeding (i) niet van belang is of de werknemer na het eindigen van de arbeidsovereenkomst werkloos is dan wel aansluitend een andere (even goed of beter betaalde) baan heeft gevonden (vgl. Kamerstukken II 2013/14, 33818, nr. 7, p. 70) en (ii) niet ter zake doet of de werknemer die kort voor zijn pensioen wordt ontslagen een transitievergoeding ontvangt die hoger is dan het loon waarop hij tot de datum van zijn pensioen recht zou hebben gehad (HR 5 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1845, rov. 3.4.3-3.4.4). Hiermee verdraagt zich niet dat de 'gelijkwaardigheid' van een in een cao opgenomen voorziening wordt bepaald aan de hand van de uiteindelijke feitelijke uitwerking van die voorziening in het concrete geval, die, zoals hiervoor is opgemerkt, vaak pas achteraf kan worden vastgesteld.

- Overweging 4.3.8 (**individuele toetsing**): Wel kan de omvang van de wettelijke transitievergoeding per werknemer verschillen (omdat deze afhankelijk is van het salaris en arbeidsverleden van de werknemer) en kan ook de waarde van een in een cao neergelegde gestandaardiseerde voorziening per werknemer verschillen, zij het mogelijk op een andere wijze dan bij de wettelijke transitievergoeding (bijvoorbeeld indien de voorziening afhankelijk is gemaakt van de leeftijd van de werknemer). Dit kan ertoe leiden dat een in een cao opgenomen voorziening voor de ene werknemer gelijkwaardig wordt geacht aan de wettelijke transitievergoeding, maar voor de andere werknemer tekortschiet.
- Overweging 4.3.9 (**doelstelling aanvullende voorziening niet relevant**): Niet is vereist dat de in de cao opgenomen voorziening is gericht op het voorkomen van werkloosheid of het bekorten van de periode van werkloosheid. De daartoe strekkende voorwaarde in het oorspronkelijke wetsvoorstel voor art. 7:673b BW is door de wetgever geschrapt. Daarbij is als toelichting gegeven dat voldoende is dat er een gelijkwaardige voorziening is en dat de doelstelling daarvan geen aanvullende voorwaarde is (Kamerstukken II 2013/14, 33988, nr. 6, p. 47). Dit neemt echter niet weg dat bij de beoordeling van de 'gelijkwaardigheid' van een cao-voorziening wel kan meewegen – niet als voorwaarde, maar als factor – in hoeverre die voorziening kan beantwoorden aan de hiervoor in 4.3.3 genoemde functies van de transitievergoeding die de wetgever bij haar introductie op het oog heeft gehad.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

Hof:

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2017:11133&showbutton=true&keyword=pensioen>

Conclusie AG:

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:PHR:2019:128&showbutton=true&keyword=pensioen>

Hoge Raad:

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:HR:2019:449&showbutton=true&keyword=pensioen>

Rechtbank Amsterdam 1 april 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:2395

Rubriek: AOW-gat

Samenvatting: VU niet verplicht een ingegane bovenwettelijke uitkering (WW-suppletie) te verlengen tot de AOW-datum in verband met uitstel van de AOW-datum van betrokkenen na ontslag; een rechtsgrond voor de gestelde vordering ontbreekt.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBAMS:2019:2395&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof Den Haag 2 april 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:680

Rubriek: pensioenovereenkomst/CAO-recht

Samenvatting: afwijking (ten gunste van de werknemers) van een standaard-CAO met uitputtend karakter is nietig tenzij de CAO zelf afwijkmogelijkheden kent; uitleg van de CAO met de daarin opgenomen pensioencompensatieregeling leidde tot het oordeel dat geen sprake was van een minimum-CAO maar een standaard-CAO zodat de ten gunste van de werknemers afwijkende pensioencompensatieregeling nietig was jegens de werknemers die lid waren van de procederende vakbond; gebonden werknemers blijven aan CAO gebonden ook nadat partijen bij de CAO dat niet meer zijn in verband met de aanmelding van de CAO bij Directie Uitvoeringstaken Arbeidsvoorwaardenwetgeving (UAW) van het ministerie SZW (art. 4 leden 2 en 3 Wet op de Loonvorming); ten overvloede terughoudende toetsing van de nietige, van de CAO afwijkende, pensioencompensatieregeling aan art. 6:648, lid 2 BW.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHDHA:2019:680&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 9 april 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:3122

Rubriek: arbeidsongeschiktheid/premievrijstelling

Samenvatting: geen recht op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw in verband met arbeidsongeschiktheid in geval van beëindiging van de deelneming in de ziekteperiode gezien het bepaalde in het pensioenreglement van het pensioenfonds dat het recht op premievrijstelling uitsluitend ontstaat indien betrokkene op de datum van ingang van de WAO-uitkering nog deelnemer is; objectieve uitleg van pensioenreglement van een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds; beroep op contra-proferentem regel op basis van Hoge Raad van 18 oktober 2002, PJ 2003/7 afgewezen.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2019:3122&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof Den Haag 9 april 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:701

Rubriek: pensioenovereenkomst/dwaling

Samenvatting: beroep op dwaling in verband met het aangaan van een vaststellingsovereenkomst ter zake waardeoverdracht en arbeidsongeschiktheidspensioen afgewezen; weliswaar werd aangenomen dat de werknemer de vaststellingsovereenkomst niet zou hebben gesloten indien hij van de juiste feiten op de hoogte zou zijn geweest, maar er was geen sprake van het verstrekken van onjuiste of onvoldoende inlichtingen door de werkgever.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHDHA:2019:701&showbutton=true&keyword=pensioen>

HR 19 april 2019, ECLI:NL:HR:2019:647

Rubriek:

- afvloeiingsregeling/sociaal plan
- gelijke behandeling/leeftijdsonderscheid

Samenvatting (overweging 4.2.4): In afwijking van hetgeen het hof in rov. 5.7 en 5.9 ten aanzien van het doel van de maximeringsregeling heeft overwogen (zie hiervoor in 4.2.2), heeft het hof bij de beoordeling in rov. 5.11 van de noodzakelijkheid van het in de maximeringsregeling gemaakte leeftijdsonderscheid, het collectieve karakter van die regeling als doel geduid en niet het hiervoor in 4.2.2 vermelde, door het hof legitiem geachte doel van sociaal beleid. Aldus heeft het hof ten onrechte het gekozen middel om het doel te verwezenlijken, een collectieve regeling, als doel gehanteerd aan de hand waarvan het heeft onderzocht of het middel noodzakelijk is om het doel te bereiken. Kennelijk als gevolg hiervan heeft het hof miskend dat het in rov. 5.8 en 5.10 weergegeven betoog van [de werknemers], indien juist, ertoe kan leiden dat de maximeringsregeling verder gaat dan noodzakelijk is om het hiervoor in 4.2.2 genoemde doel te bereiken, en in zoverre niet objectief gerechtvaardigd is. Uitgangspunt van de maximeringsregeling is immers dat alle werknemers geboren in 1950-1952, in de hypothetische situatie waarin het dienstverband zou hebben voortgeduurd, op 62-jarige leeftijd met pensioen zouden zijn gegaan. In dat verband is relevant het betoog van [de werknemers] dat zij (behorend tot de groep geboren in 1950-1952), indien de arbeidsovereenkomst zou hebben voortgeduurd, tot hun 65e zouden hebben doorgewerkt, omdat pensionering op 62-jarige leeftijd tot gevolg zou hebben gehad dat het inkomen aanzienlijk zou zijn gedaald en wel tot 40-60% van het laatstgenoemde salaris. Zij hebben gesteld dat zij, doordat de maximeringsregeling ervan uitgaat dat zij niettemin op die leeftijd met pensioen zouden zijn gegaan, als gevolg van die regeling aanzienlijk slechter af zijn dan hun collega's die na 1952 zijn geboren, voor wie in de maximeringsregeling wordt uitgegaan van salarisderiving tot de voor hen geldende pensioenleeftijd van 65 jaar. Het hof kon dit betoog niet passeren op de enkele grond dat bij collectieve regelingen zoals een sociaal plan in het algemeen niet kan worden geëist dat elk geval afzonderlijk wordt onderzocht om te bepalen wat het best aan de specifieke behoefte van elke werknemer beantwoordt.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak van het Hof

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2017:9571&showbutton=true&keyword=pensioen>

Klik op de link hieronder voor de conclusie van de AG

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:PHR:2019:140&showbutton=true&keyword=pensioen>

Klik op de link hieronder voor de uitspraak van de Hoge Raad

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:HR:2019:647&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof Amsterdam 30 april 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:1512

Rubriek: gelijke behandeling/leeftijdsonderscheid

Samenvatting: De overgangsregeling, op grond waarvan de pensioenleeftijd van piloten van KLM stapsgewijs wordt verhoogd van 56 jaar naar 58 jaar, levert geen verboden leeftijdsonderscheid op.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHAMS:2019:1512&showbutton=true&keyword=pensioen>

Medezeggenschap

Strefregelingen/beleggingsverzekeringen

Rechtbank Rotterdam 27 maart 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:2350

Rubriek:

- Beleggingsverzekering
- Informatieplicht verzekeraar

Samenvatting:

- Overweging 4.27 (**periode tot en met 1996**): Dat betekent dat de precontractuele eisen van redelijkheid en billijkheid, in het licht van de wijze waarop de Derde levensrichtlijn in de RIAV 1994 was geïmplementeerd en de maatschappelijke opvattingen van destijds, in het algemeen niet meebrachten dat verzekeraars als NN meer informatie dienden te verschaffen dan de toen geldende wetgeving meebracht. Er zijn geen regels van ongeschreven recht en/of open normen aan te wijzen op grond waarvan de verzekeringnemers meer informatie konden en mochten verwachten.
- Overweging 4.29 (de periode 1997-1998): De maatschappelijke opvattingen wijzigden vanaf eind 1996. Op initiatief van de bij het Verbond van Verzekeraars aangesloten verzekeraars (onder wie NN) werd per 1 januari 1997 bij wijze van zelfregulering de CRR 1996 ingevoerd. De CRR 1996 bevatte voorschriften over de voorbeeldrendementen die moesten worden gebruikt bij het berekenen van de netto voorbeeldkapitalen en voorschriften over de informatie die verzekeraars dienden te verstrekken over deze voorbeeldrendementen en de (beleggings)risico's van beleggingsverzekeringen. Met deze zelfregulering liep de branche dus in wezen vooruit op de RIAV 1998, met name ten aanzien van de onder artikel 2 lid 2 sub q, r en s RIAV 1998 bedoelde informatie, die onder de gewijzigde opvattingen over de vereiste informatieverstrekking als "noodzakelijk" in de zin van artikel 31 lid 3 Derde levensrichtlijn werd beschouwd.

4.30. Tegen deze achtergrond is de rechtbank van oordeel dat NN vanaf 1 januari 1997 gehouden was om, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de RIAV 1998, vanaf de inwerkingtreding van de CRR 1996 de informatie als bedoeld in artikel 2 lid 2 onder b, q, r en s aan de consumenten te verstrekken. Daarbij neemt de rechtbank in aanmerking dat de verzekeraar als geen ander zijn eigen product kent, zodat de verzekeraar in staat is te beoordelen welke productkenmerken extra informatie rechtvaardigen (vgl. NN/Van Leeuwen).

- Overweging 4.31 (**de periode vanaf 1998; invoering RIAV**): Uit de totstandkomingsgeschiedenis van de RIAV 1998 blijkt dat de wetgever uitdrukkelijk het systeem van indirecte transparantie van kosten heeft gehandhaafd. De verzekeraars dienden inzicht in de invloed van kosten en risicopremie te verschaffen door het vermelden van netto eindkapitalen (rekenvoorbeelden). De RIAV 1998 is tot stand gekomen na consultatie van onder meer het Verbond van Verzekeraars, de Consumentenbond, de Pensioen- en Verzekeringskamer (hierna: PVK) en de Ombudsman Levensverzekering, terwijl daarover ook in het parlement is gesproken. De norm die inhoudt dat de verzekeraar met deze indirecte transparantie van kosten voldoende en juiste informatie verstrekt aan de verzekeringnemers, werd destijds dus breed gedragen. Naar het oordeel van de rechtbank zijn de algemene eisen van precontractuele redelijkheid en billijkheid die de verhouding tussen verzekeraar en aspirant-verzekeringnemer beheersen daarmee verdisconteerd in de RIAV 1998 en kunnen uit die algemene eisen geen aanvullende informatieverplichtingen zoals hiervoor bedoeld voortvloeien.
- Overweging 4.32 (**situatie vanaf 2008 als gevolg van invoering Bgfo**): Zoals hiervoor reeds is overwogen heeft de wetgever pas in 2008 (toen het Bgfo 2007 in werking trad; zie 2.20) de verplichting geïntroduceerd om opgave te doen van de hoogte en verrekeningswijze van (benoemde) kostensoorten en de hoogte van de risicopremie voor de overlijdensrisicodekking in de eerste maand omdat deze fluctueert. Blijkens de wetsgeschiedenis had de wijziging van het Bgfo 2007 tot doel *"(...) ervoor te zorgen dat verzekeraars meer en beter inzicht bieden in de diverse kostensoorten bij beleggingsverzekeringen. Dat inzicht is van belang omdat de kosten die op de premie en op de beleggingen worden ingehouden mede bepalend zijn voor de opbouw van het verzekerd kapitaal en uiteindelijk voor de hoogte van de uitkering op de einddatum (...)"* (Staatsblad 2007, 520).
4.33. Uit de geschetste geschiedenis blijkt dat de opvattingen omtrent deze verplichtingen een duidelijke ontwikkeling hebben doorgemaakt. De normen van nu kunnen niet retrospectief op het verleden worden toegepast als het gaat om de totstandkoming van de beleggingsverzekeringen.
- Overweging 4.94 (**na een uitgebreide analyse of NN aan zijn informatieverplichtingen had voldaan, uitgaande van een gemiddelde verzekeringnemer en correcte advisering door de tussenpersoon van de relevante aspecten van de litigieuze beleggingsverzekeringen**): Hetgeen hiervoor is overwogen heeft, in verband met het collectieve karakter van deze procedure, betrekking op de situatie uitgaande van de gemiddelde verzekeringnemer (zie 4.16) en de assurantietussenpersoon die zijn taak naar behoren heeft vervuld en in dat kader de benodigde contractdocumentatie heeft verstrekt (zie 4.15). In verband met het mogelijke vervolg op de uitkomst van deze procedure en ter voorkoming van (talrijke) individuele procedures, heeft de Consumentenbond ter zitting aangegeven dat hij, in het licht van zijn vorderingen, behoefte heeft aan duidelijkheid over de contractdocumentatie die minimaal verstrekt moest worden. In het kader van de verdere beoordeling van de vorderingen van de Consumentenbond en gelet op de onwenselijkheid van talrijke individuele procedures, ziet de rechtbank aanleiding om, voor zover mogelijk, te

oordelen over de vraag welke informatie in ieder geval door de verzekeraar (al dan niet via de assurantietussenpersoon) verstrekt diende te worden. De rechtbank zal partijen daarom in de gelegenheid stellen zich behoorlijk gemotiveerd (en onderbouwd) uit te laten over de vraag welke contractdocumentatie noodzakelijkerwijs verstrekt moest worden.

4.95. De zaak zal dus naar de rol worden verwezen voor uitlatingen van partijen aangaande:

- de eerste en doorlopende kosten NN, de eerste en doorlopende kosten assurantietussenpersoon (zie 4.78);
- de wijze waarop deze kosten in de tijd werden verdeeld en de gevolgen daarvan voor tussentijdse beëindiging (zie 4.79);
- de invulling van een mogelijke leemte (zie 4.80);
- de minimaal te verstrekken contractdocumentatie (zie 4.94).

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

Rubriek:

- Beleggingsverzekeringen
- Informatie/informatieplicht

Samenvatting:

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBROT:2019:2350&showbutton=true&keyword=pensioen>

Premie

Foutherstel

Bedrijfstakpensioenfondsen

Gerechtshof 's-Hertogenbosch 30 april 2019, ECLI:NL:GHSHE:2019:1614

Rubriek:

- bedrijfstakpensioenfonds/aansluiting
- verjaring

Samenvatting:

- **Aansluiting:** "dubbele tijdelijkheids criterium" als voorwaarde voor deelneming aan PFZW voor arts-assistenten in opleiding richt zich niet op de functie van het individu binnen de instelling (is de functie van arts-assistent in opleiding tijdelijk of worden arts-assistenten na hun opleiding vervangen?), maar op de individuele arbeidsvoorwaarden van het individu; objectieve uitleg; aannemelijke uitleg leidt tot de conclusie dat moet worden getoetst of de arbeidsovereenkomst van het individu een tijdelijk karakter had; overweging (in het licht van de aannemelijkheid van het rechtsgevolg?) dat een arts-assistent in opleiding op basis van een tijdelijk contract niet deelnam in PFZW vanwege het financiële toekomstperspectief van de arts-assistent in opleiding destijds;

- **Verjaring:** vordering tot premieafdracht verjaard omdat deze binnen vijf jaar na het niet-afdragen van de premie had kunnen worden ingesteld.

Annotatie: het Hof volgde de leer dat de verjaringstermijn van de vordering tot premieafdracht niet aanvangt vanaf pensioeningang maar vanaf de gevorderde pensioenopbouw; art. 59 Pensioenwet geldt niet voor de vordering tot premieafdracht.

Klik op de link hieronder voor de tussenuitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHSHE:2017:4194>

Klik op de link hieronder voor de tweede tussenuitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHSHE:2019:1615>

Klik op de link hieronder voor de einduitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHSHE:2019:1614&showbutton=true&keyword=pensioen>

Klik hier voor de uitspraak in de tussenkomstprocedure

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHSHE:2019:1615&showbutton=true&keyword=pensioen>

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 14 mei 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:413

Rubriek: bedrijfstakpensioenfonds/aansluiting/exhibitieplicht

Samenvatting: Werkgever bestrijdt besluit tot verplichte aansluiting bij bedrijfstakpensioenfonds aan en betwist in dat verband het overgrote deel van de door het pensioenfonds aan dat besluit ten grondslag gelegde feitelijkeheden. Het pensioenfonds tracht meer stukken en meer informatie van werkgever te verkrijgen, welke stukken en informatie zich enkel onder werkgever bevinden. Het pensioenfonds heeft naar het oordeel van het hof een rechtmatig belang bij de door haar van werkgever verlangde informatie en de beperkte opvatting van werkgever over de plicht om mee te werken aan het inbrengen van stukken wordt, gezien o.m. het bepaalde in de artikelen 20 en 22 Rv, verworpen. Van werkgever wordt dan ook verlangd dat zij haar verweer substantieert, allereerst door het overleggen van stukken en – zo nodig – nadien door het ontsluiten van verdere stukken en gegevens uit haar administratie.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2019:4138&showbutton=true&keyword=pensioen>

Rechtenkorting pensioenfonds

Insolventie

Gerechtshof Amsterdam 5 maart 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:771

Rubriek:

- insolventie/beslagvrije voet
- procesrecht/gezag van gewijsde

Samenvatting: Appellant die inmiddels in Nederland woont is, anders dan de kantonrechter had overwogen, ontvankelijk in zijn verzoek op grond van het

bepaalde in artikel 475e Rv een beslagvrije voet vast te stellen. Het verzoek is niet toewijsbaar omdat het in strijd met de eisen van goede procesorde is om op basis van dezelfde stellingen en stukken een (in 2017) reeds afgewezen verzoek opnieuw aan de rechter voor te leggen.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHAMS:2019:771&showbutton=true&keyword=pensioen>

Rechtbank Den Haag 21 februari 2019, ECLI:NL:RBDHA:2019:2195

Rubriek: insolventie/solvabiliteitsverschil fuserende verzekeraars

Samenvatting: hogere solvabiliteit van Optas dan van AEGON voor de fusie met AEGON geen grond voor verzet tegen fusie op grond van de reden dat de kans dat bij Optas verzekerd pensioen na de fusie niet zal blijken te kunnen worden uitgekeerd groter zou worden; geen reële twijfel over de mogelijkheid voor AEGON om de pensioenverzekering uit te voeren, mede omdat DNB toezicht houdt op (de solvabiliteit van) AEGON; wetgever beoogde met de implementatie van Richtlijn 2009/109/EG in art. 2:316, lid 2 BW geen verdergaande bescherming aan crediteuren te bieden dan de richtlijn beoogde te bieden.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBDHA:2019:2195&showbutton=true&keyword=pensioen>

Partnerpensioen

Fiscaal

Rechtbank Nood-Nederland 20 december 2018, ECLI:NL:RBNNE:2018:5343

Rubriek: fiscaal/fiscale splitsing ouderdomspensioen

Samenvatting: inspecteur niet verplicht (en ook niet bevoegd) om het ABP ouderdomspensioen voor 50% aan de partner van belanghebbende toe te rekenen (kennelijk om een lager belastingtarief te verkrijgen) op grond van het argument dat het pensioen is opgebouwd uit premies die werden onttrokken aan de huwelijksgoederengemeenschap en de uitkeringen daartoe behoren (kennelijk was mede een gedachte dat de uitkeringen zijn bestemd voor het levensonderhoud van beiden), omdat inkomsten voor toepassing van de Wet op de inkomstenbelasting 2001 moeten worden toegerekend aan de persoon die deze heeft verworven en ontvangen; toetsing aan de redelijkheid en billijkheid niet mogelijk omdat de belastingrechter niet bevoegd is om de "innerlijke waarde" van belastingwetgeving te toetsen (art. 11 Wet algemene bepalingen); overweging ten overvloede: het ouderdomspensioen van belanghebbende valt sedert de invoering van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding niet meer in een huwelijksgoederengemeenschap.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBNNE:2018:5343&showbutton=true&keyword=pensioen>

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 12 februari 2019, ECLI:NL:RBZWB:2019:540

Rubriek:

Samenvatting: belastingheffing over ingegaan partnerpensioen komt volledig aan Nederland toe omdat het pensioen uitsluitend was opgebouwd uit premie betaald tijdens de periode dat de deelnemer in Nederlands werkzaam was en ten laste van de winst werden gebracht. Tijdens de daarop volgende periode van premievrije pensioenopbouw in verband met arbeidsongeschiktheid was de deelnemer weliswaar buitenlands ingezetene, maar werd voor de pensioenopbouw geen premie voldaan.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBZWB:2019:540&showbutton=true&keyword=pensioen>

Advies

Gerechtshof 's-Hertogenbosch 2 april 2019, ECLI:NL:GHSHE:2019:1216

Rubriek: advies (beleggingsadviseur)

Samenvatting:

- **criterium voor bepalen schade:** Schadevergoedingsplicht voor beleggingsadviseur in verband met verkeerd advies voor de belegging van gelden voor pensioen in eigen beheer; schadebepaling aan de hand van modelportefeuille vastgesteld op basis van het juiste klantprofiel
- **criterium voor beoordelen "eigen schuld" van de klant:** Het hof stelt bij de beoordeling van de vraag of sprake is van eigen schuld van [geïntimeerden c.s.] in de zin van artikel 6:101 BW voorop dat een adviseur als het Adviesburo bij een adviesrelatie als de onderhavige in de precontractuele fase allereerst onderzoek moet doen naar de financiële mogelijkheden, de deskundigheid en de doelstellingen van zijn cliënt. In dat kader dient de adviseur ook na te gaan over welke beleggingservaring de cliënt beschikt en welke beleggingsrisico's de cliënt kan en wil dragen. Op basis van de verkregen informatie dient de adviseur de cliënt vervolgens deugdelijk te informeren en eventueel ook te waarschuwen, opdat de cliënt in staat is op verantwoorde wijze de vereiste beslissingen te nemen. Of en zo ja, hoe de adviseur de cliënt dient te waarschuwen is afhankelijk van de door de adviseur verkregen informatie inzake mogelijkheden, deskundigheid en doelstellingen van de cliënt. Onder omstandigheden kan dit betekenen dat de adviseur niet kan volstaan met het verstrekken van schriftelijke informatie zoals folders waarin in algemene zin wordt gewaarschuwd voor de aan beleggen verbonden risico's, maar dat hij meer indringend dient te waarschuwen voor de specifieke risico's van de door de adviseur in dit specifieke geval geadviseerde wijze van beleggen. Ten aanzien van adviesrelaties als de onderhavige geldt dat, aangezien de zorgplicht van de adviseur naar zijn aard de cliënt moet beschermen tegen diens eigen lichtvaardigheid of gebrek aan inzicht, de hieruit aan de zijde van de cliënt voortvloeiende fouten in beginsel minder zwaar wegen dan de fouten aan de zijde van adviseur. De waarschuwingsplicht van de adviseur strekt mede ter bescherming van de cliënt tegen het gevaar van een gebrek aan kunde en inzicht of van eigen lichtvaardigheid. De cliënt mag er in beginsel ook

vanuit gaan dat zijn adviseur zijn zorgplicht jegens hem naleeft en hij hoeft minder snel bedacht te zijn op niet vermelde risico's. Een cliënt moet in beginsel kunnen vertrouwen op de hem gegeven adviezen en hij hoeft daar in beginsel geen (gezonde) twijfels bij te hebben, omdat de cliënt nu juist de adviseur heeft ingeschakeld om hem te adviseren. In een dergelijke relatie zal dus niet snel sprake zijn van eigen schuld van de cliënt.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHSHE:2019:1216&showbutton=true&keyword=pensioen>

Waardeoverdracht

Rechtbank Den Haag 6 maart 2019, ECLI:NL:RBDHA:2019:2026

Rubriek:

- Waardeoverdracht
- Informatieplicht

Samenvatting:

- **Garantiepensioen niet overdraagbaar:** De rechtbank is van oordeel dat verweerder zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat eiser door de waardeoverdracht van zijn pensioen aan PFZW zijn aanspraken op het garantiepensioen heeft verloren. Immers in artikel 4 van het Besluit AO/IV is het garantiepensioen afhankelijk gesteld ('niet lager dan') van het aan de militaire betrekking te onttelen ouderdomspensioen krachtens het pensioenreglement. Het standpunt van eiser dat de waarde van het garantiepensioen niet is overgedragen, is gelet op het voorgaande niet relevant. Relevant is dat de waarde van het ouderdomspensioen geheel is overgedragen. Het is de rechtbank overigens niet gebleken dat het garantiepensioen een pensioen is in de zin van de toenmalige Pensioen- en Spaarfondsenwet (en de thans geldende Pensioenwet) waarvan de waarde kan worden overgedragen. Het garantiepensioen is immers een uitkering gebaseerd op het Besluit AO/IV en niet een pensioenregeling gebaseerd op een pensioenovereenkomst.
- **Bij ongedaanmaking waardeoverdracht geen herleving garantiepensioen:** Verweerder stelt zich voorts terecht op het standpunt dat de waardeoverdracht terug aan ABP eisers rechten op een garantiepensioen niet doen herleven, aangezien alleen de opgebouwde contante waarde van het pensioen wordt overgedragen.
- **Geen schending informatieplicht door ABP**

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBDHA:2019:2026&showbutton=true&keyword=pensioen>

Wet op de medische keuringen/Uitsluitingen/carenztijden

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 4 december 2018,
ECLI:NL:GHARL:2018:10561

Rubriek:

- WMK/uitsluitingsclausule/carenztijd
- Procesrecht/status oordeel Toetsingscommissie

Samenvatting: oordeel Toetsingscommissie ingevolge het Van Leeuwen Convenant geldt niet als bindend advies zodat de verzwaarde eisen voor vernietigbaarheid van een vaststellingsovereenkomst niet gelden; benoeming deskundige om te beoordelen of het overlijden van de verzekerde binnen 1 jaar na het aangaan van de verzekering was te verwachten.

Klik op de link hieronder voor de uitspraak van de rechtbank

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2016:1857>

Klik op de link hieronder voor de uitspraak van het Hof

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2018:10561&showbutton=true&keyword=verzekering>

Procesrecht

Gerechtshof 's-Hertogenbosch 26 maart 2019, ECLI:NL:GHSHE:2019:1155

Rubriek:

- procesrecht/bevoegdheid bij geschil tussen pensioenfonds en administrateur in het kader van uitbesteding
- uitbesteding

Samenvatting:

- Overweging 3.5 (**oordeel Kantonrechter**): De kantonrechter (Rechtbank Limburg 23 mei 2018, PJ 2018/153 met noot Degelink) heeft zich, onder verwijzing naar hetgeen in de memorie van toelichting op artikel 216 Pensioenwet is opgenomen, bevoegd geacht van het geschil kennis te nemen. Daarbij heeft hij overwogen dat van doorslaggevende betekenis is de uitleg van de zinsnede 'vorderingen uit hoofde van' in artikel 216 Pensioenwet en dat deze zinsnede ruimer moet worden uitgelegd dan dat de vordering voortvloeit uit een pensioenovereenkomst, een uitvoeringsreglement of een pensioenreglement, en dat ook een vordering op grond van onrechtmatige daad onder de reikwijdte van artikel 216 Pensioenwet kan vallen indien de grondslag van de vordering een pensioenovereenkomst, een uitvoeringsreglement of een pensioenreglement is.
- Overweging 3.8 (**consequenties van achterwege laten verwijzing**): Op grond van artikel 71 lid 5 Rv staat tegen het achterwege laten van verwijzing geen voorziening open. Dat wordt niet anders door de rolbeslissing van de kantonrechter van 29 augustus 2018 (het bepaalde in artikel 337 lid 2 Rv ziet op een appelverbod van tussenvonnissen, niet op een appelverbod als bedoeld in artikel 71 lid 5 Rv).

- Overweging 3.9 (**doorbreking rechtsmiddelenverbod**): Een wettelijk rechtsmiddelenverbod kan echter volgens vaste rechtspraak worden doorbroken op een van de in de rechtspraak ontwikkelde doorbrekingsgronden, te weten indien de rechter buiten het toepassingsgebied van de desbetreffende regeling is getreden, deze ten onrechte buiten toepassing heeft gelaten, dan wel bij de behandeling van de zaak een zodanig fundamenteel rechtsbeginsel heeft veronachtzaamd dat van een eerlijke en onpartijdige behandeling van de zaak niet kan worden gesproken (zie onder meer HR 18 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:943).
- Overweging 3.10 (**ontvankelijkheid tussentijds hoger beroep tegen ontvankelijk verklaring door Kantonrechter**): AZL heeft in haar inleiding op de grief met een beroep op voornoemde zogenaamde doorbrekingsleer en onder aanvoering van de stelling dat de kantonrechter artikel 216 Pensioenwet ten onrechte heeft toegepast, aangevoerd dat zij ondanks dit rechtsmiddelenverbod toch ontvankelijk moet worden verklaard in haar hoger beroep. Volgens AZL komt die leer erop neer dat tóch hoger beroep kan worden ingesteld, indien een rechter een wetsartikel verkeerd heeft toegepast. In haar toelichting op de grief heeft AZL gesteld dat de kantonrechter ten onrechte toepassing heeft gegeven aan artikel 216 Pensioenwet. Haar gehele toelichting komt er echter op neer dat de kantonrechter aan artikel 216 Pensioenwet een onjuiste uitleg heeft gegeven en dus verkeerd heeft toegepast.
- Overweging 3.11 (**geen doorbreking rechtsmiddelenverbod**): Volgens vaste jurisprudentie is een verkeerde toepassing van de wet geen grond voor doorbreking van het rechtsmiddelenverbod (vgl. HR 24 september 1993, ECLI:NL:HR:1993: ZC1076, HR 26 november 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZC3037, HR 27 mei 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP9036). Reeds om die reden faalt het hoger beroep.
- Overweging 3.12 (**verwijzing versus proceseconomie**): Voor zover AZL heeft bedoeld te stellen dat de kantonrechter artikel 71 lid 1 Rv had moeten toepassen (dus moeten verwijzen), maar dat ten onrechte niet heeft gedaan, geldt het volgende. Het hof is van oordeel dat de strekking van het rechtsmiddelenverbod van artikel 71 lid 5 Rv meebrengt, dat dit verbod niet kan worden doorbroken op grond van de stelling dat de kantonrechter artikel 71 lid 1 Rv in dit geval ten onrechte niet heeft toegepast. Het gaat immers slechts om een vlot verloop van de procesgang. De meerwaarde van een debat in twee instanties over de vraag of de kantonrechter de zaak moet behandelen of een kamer voor andere zaken dan kantonzaken binnen dezelfde rechtbank, weegt niet op tegen het belang van een voortvarend verloop van de procedure. Het hof verwijst in dit verband naar de parlementaire geschiedenis

Klik op de link hieronder voor de uitspraak

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHSHE:2019:1155&showbutton=true&keyword=pensioen>